

LV

LV

LV

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 9.4.2008
COM(2008) 180 galīgā redakcija

2008/0070 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES IETEIKUMS

**par Eiropas kredītpunktu sistēmas izstrādi profesionālajai izglītībai un apmācībai
(ECVET)**

**[SEC(2008) 442
SEC(2008) 443]**

(iesniegusi Komisija)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. Priekšlikuma konteksts

Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Lai panāktu ES konkurētspēju un sociālo kohēziju, ir būtiski pastāvīgi atjaunot iedzīvotāju zināšanas, prasmes, un kompetences, un šajā ziņā profesionālajai izglītībai un profesionālajai apmācībai jādod galvenais ieguldījums. Tomēr tās ietekmi vājina sistēmas sarežģītība un sadarbības trūkums starp dažādiem apmācību sniedzējiem/iestādēm un dažādām valsts mācību sistēmām. Šie šķēršļi neļauj atsevišķiem indivīdiem iegūt izglītību un apmācību, kā arī apvienot un uzkrāt mācību rezultātus, kas iegūti dažādās mācību sistēmās. Tie apgrūtina iedzīvotāju mobilitāti Eiropas profesionālās izglītības un apmācību (PIA) telpā un Eiropas tirgū, kā arī traucē iegūt pārrobežu mūžizglītību.

Lisabonas Eiropadome 2000. gadā secināja, ka kvalifikāciju labākai pārredzamībai un mūžizglītībai jābūt divām galvenajām sastāvdaļām, kas nepieciešamas, lai Eiropas izglītības un apmācības sistēmas pielāgotu zināšanu sabiedrības un augstāka līmeņa un kvalitatīvākas nodarbinātības vajadzībām.

Padomes 2002. gada rezolūcijā par ciešākas sadarbības veicināšanu PIA jomā Eiropā („Kopenhāgenas process”) uzsvērts, ka prioritātes piešķiršana Eiropas kredītpunktu pārneses sistēmai PIA bija viens no vispārējiem pasākumiem, lai veicinātu kvalifikāciju un/vai kompetenču pārskatāmību, salīdzināmību, pārnesamību un atzīšanu dažādās valstīs un dažādos līmeņos.

Par PIA atbildīgie ministri, Komisija un Eiropas sociālie partneri ar Māstrihtas 2004. gada komunikē vienojās, ka profesionālās izglītības un apmācības Eiropas kredītpunktu sistēmas (*ECVET*) izstrādi un īstenošanu izvirzīs kā prioritāti. Tā pati grupa to apstiprināja arī Helsinku komunikē, kurā aicināja sekmēt kopīgu Eiropas instrumentu izstrādi, proti, *ECVET*¹.

Šis *ECVET* priekšlikums atbilst iepriekš izklāstītajiem politiskajiem uzdevumiem.

Vispārīgais konteksts

Viens no galvenajiem šķēršļiem, kas traucē piesaistīt vairāk interesentu pārrobežu mobilitātei kā sākotnējas un padziļinātas profesionālās apmācības un izglītības daļai, ir grūtības apzināt, pārbaudīt un atzīt izglītības rezultātus, kas iegūti, uzturoties citā valstī. Turklāt mūžizglītība arvien biežāk tiek iegūta dažādās valstīs un dažādās mācību sistēmās — oficiālās, oficiāli neatzītās un neformālās (ikdienas).

Šā iemesla dēļ nepieciešams risinājums, kas cilvēkiem, pārejot no viena izglītības veida uz otru un pārceļoties no vienas valsts uz otru, ļautu turpināt izglītības ceļu, balstoties uz mācību rezultātiem.

¹ Māstrihtas komunikē par turpmākām prioritātēm ciešakai sadarbībai profesionālās izglītības un apmācības jomā Eiropā, 2004. gada 14. decembris, (http://ec.europa.eu/education/news/ip/docs/maastricht_com_en.pdf); Helsinku komunikē par ciešāku sadarbību profesionālās izglītības un apmācības jomā Eiropā, 2006. gada 5. decembris, (http://ec.europa.eu/education/policies/2010/doc/helsinki_en.pdf).

Viena no visnozīmīgākajām problēmām, ar ko jāsaskaras, ir izglītības, PIA un kvalifikācijas sistēmu daudzveidība un pat sadrumstalotība Eiropā. Tās aptver lielu skaitu kvalifikāciju, dažādu kompetento institūciju un dalībnieku. Iesaistīto iestāžu un personu darbības var ietvert, piemēram, kvalifikāciju, mācību novērtēšanas un apstiprināšanas metožu, apmācību mērķu, mācību rezultātu satura noteikšanu un mācību programmu īstenošanu. Sistēmās var būt iesaistīti dažādi apmācību sniedzēji: ministrijas, aģentūras, nodarbinātības nozares, uzņēmumi, sociālie partneri, kolēģijas, nevalstiskās organizācijas utt. Dažos gadījumos valsts iestāde var akreditēt vai pilnvarot apmācību sniedzējus vai citus dalībniekus sagatavot un izdot kvalifikācijas, kredītpunktus utt. Citos gadījumos šīs funkcijas var būt deleģētas reģionālā līmenī vai apmācību sniedzējiem.

Dalībvalstīm ir valsts struktūra ar noteiktiem kvalifikācijas līmeņiem vai šo līmeņu klasifikāciju. Šīs sistēmas var būt vērstas uz izglītības vai mācību ciklu organizēšanu un var nebūt vērstas uz to. Turklāt atkarībā no šīm sistēmām, kvalifikāciju var iegūt, pabeidzot tikai vienu oficiālo mācību programmu vai vairākus mācību procesus.

Dažās sistēmās kvalifikācijas piešķiršana ir balstīta uz mācību rezultātu vienību uzkrāšanu, saistot to ar kredītpunktiem (Apvienotā Karaliste, Somija, Zviedrija...), vai bez kredītpunktiem (Francija, Spānija...). Kredītpunktu sistēmas dažreiz ir izstrādātas plašākā kvalifikāciju ietvarstruktūrā (Skotijas un Velsas kredītpunktu un kvalifikācijas sistēma) vai paredzētas īpašām kvalifikācijām (*IFTS* sistēma Itālijā). Turklāt mācību rezultātu raksturošanai atkarībā no valsts izmanto dažādus vienību un kredītpunktu veidus, dažās valstīs kredītpunktu piešķiršanai par mācību iznākumu var līdzāspastāvēt dažādas prakses.

Ņemot vērā iepriekš aprakstīto daudzveidību, ir nepieciešamas vienotas metodes un tehniskie principi, lai nodrošinātu savstarpēju uzticību un ļautu pārnest un atzīt izglītības rezultātus pārrobežu mobilitātes kontekstā.

Spēkā esošie noteikumi priekšlikuma jomā Eiropas līmenī

Šis *ECVET* priekšlikums ir daļa no vairākām Eiropas iniciatīvām, kuru skaitā ir Eiropas kredītpunktu pārneses un uzkrāšanas sistēma (*ECTS*), *Europass*², Eiropas mobilitātes kvalitātes harta (*EQCM*), Eiropas oficiāli neatzītās un neformālās (ikdienas) izglītības apzināšanas un atzīšanas principi un Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūra mūžizglītībai (*EQF*)³.

- *ECTS* ierosināja izveidot ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 10. jūlija ieteikumu par studentu, apmācāmo personu, brīvprātīgo, skolotāju un pasniedzēju⁴ mobilitāti Kopienā, ko izmantoja attiecībā uz augstāko izglītību. *ECVET* jābūt savienojamai ar *ECTS*, lai ļautu savienot profesionālo izglītību un augstāko izglītību.
- *Europass* izveidoja ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 15. decembra Lēmumu 2241/2004/EK par vienotu Kopienas sistēmu kvalifikāciju un kompetences pārskatāmībai.

² Kopienas sistēma kvalifikāciju un kompetenču pārskatāmībai (*Europass*).

³ Eiropas Parlamenta un Padomes ieteikums par Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras izveidošanu mūžizglītībai, COM(2006) 479 galīgā redakcija, Briselē 5.9.2006.

⁴ OV L 215, 9.8.2001.

- Padomes secinājumu veidā 2004. gadā⁵ vienojās par Eiropas oficiāli neatzītās un neformālās (ikdienas) izglītības apzināšanas un atzīšanas principiem. Šos principus ņems vērā, īstenojot *ECVET*.
- *EQCM* pieņēma ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra ieteikumu par pārrobežu mobilitāti Kopienā izglītības un apmācības nolūkā (Eiropas mobilitātes kvalitātes harta⁶). Tās pielikuma 8. punktā noteikts, ja mobilitāti uzņēmušās atsevišķas personas, „dalībniekiem jāsaņem palīdzība, lai nodrošinātu atbilstošu atzīšanu un apliecinājumu” mācību rezultātiem. *ECVET* ir paredzēta, lai atbalstītu indivīdu mobilitātes kvalitāti, kā tas noteikts iepriekšminētajā ieteikumā.
- *EQF* izveidoja ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada ieteikumu par Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūru (*EQF*)⁷ kā pamatinstrumentu kvalifikācijas līmeņu salīdzināšanai valsts kvalifikāciju sistēmās, kā arī kvalifikācijas sistēmās, ko izstrādājušas starptautiskas nozaru organizācijas. *ECVET* papildinās un attīstīs ar *EQF* kopīgos jēdzienus un principus. *ECVET* izmanto *EQF* kā atsauces kritēriju kvalifikācijām.

Atbilstība pārējiem Eiropas Savienības politikas virzieniem un mērķiem

ECVET neattiecas uz kvalifikāciju savstarpējo atzīšanu reglamentēto profesiju jomā, ko nodrošina 2005. gada 7. septembra Direktīva 2005/36/EK⁸, jo *ECVET* nav instruments tiesību piešķiršanai migrantiem, atzīstot to kvalifikācijas, kas iegūtas vienā dalībvalstī, un kuru nolūks ir strādāt reglamentētā profesijā citā dalībvalstī. Šādā gadījumā tikai direktīva uzliek dalībvalstīm juridiski saistošus pienākumus.

2. Apspriešanās ar ieinteresētajām pusēm un ietekmes novērtējums

Apspriešanās ar ekspertiem

Cedefop 2005. gada ziņojums par „Eiropas pieeju PIA kredītpunktu (pārneses) sistēmām — pašreizējo kredītpunktu sistēmu piemērotības novērtējums izmantošanai Eiropas kredītpunktu pārneses sistēmā profesionālajā izglītībā un apmācībā (*ECVET*)” sagatavots, plaši izmantojot attiecīgus starptautiskus gadījumus un praksi kredītpunktu sistēmu jomā. Komisija 2005. gadā finansēja divus pētījumus, lai Eiropas mobilitātes kontekstā izpētītu *ECVET* sākotnējās profesionālās apmācības jomā⁹. Šo divu pētījumu secinājumi bija tādi, ka satiktās un izjautātās ieinteresētās puses *ECVET* principus uztver pozitīvi. *ECVET* tiek uzskatīts arī par galveno instrumentu PIA sistēmu uzlabošanai nolūkā panākt cilvēku vajadzību un darba tirgus prasību labāku atbilstību. Tomēr pētījumos uzsvērts, ka *ECVET* nevar ieviest un izmantot, ja sistēma kultūras ziņā un tehniski nav pielāgota valsts, reģionālajām vai nozaru sistēmām. Tie apstiprina, ka *ECVET* var piemērot, neapšaubot pastāvošo sākotnējās izglītības un profesionālās apmācības sistēmu, kā arī sertifikācijas un kvalifikācijas pamatprincipus.

⁵ 9600/04 EDUC 118 SOC 253, 2004. gada 28. maijs.

⁶ OV L 394, 30.12.2006., 5. lpp.

⁷ OV [...].

⁸ OV L 255/22, 30.9.2005., 1. lpp.

⁹ *ECVET Reflector* (<http://www.ecvet.net/c.php/ecvet/index.rsys>); *ECVET Connexion* (<http://www.ecvetconnexion.com/>).

Bez tam Komisija ir izdarījusi lietderīgus secinājumus no projektu rezultātiem, ko agrāk finansēja saskaņā ar *Leonardo da Vinci* programmu, tie liecināja, ka uz mācību rezultātu vienībām balstīta pieeja ir piemērots risinājums, lai dotu iespēju pārnest un uzkrāt mācību rezultātus indivīdiem, kuri pāriet no vienas mācību sistēmas uz citu.

Apspriešanās ar ieinteresētajām pusēm (2006.-2007. gads)

Eiropas Komisija par *ECVET* projektu organizēja apspriešanās procesu, kas notika no 2006. gada novembra līdz 2007. gada martam, balstoties uz Komisijas darba dokumentu „Eiropas kredītpunktu sistēma profesionālajā izglītībā un apmācībā (*ECVET*) — mācību rezultātu pārnese, uzkrāšanas un atzīšanas sistēma Eiropā” — SEC(2006) 1431. Šis dokuments bija balstīts uz ekspertu grupas darbu, ko aizsāka 2003. gadā, un to sagatavoja visu galveno izglītības un apmācības jomu (vispārējā, pieaugušo, profesionālā, augstākā izglītība un apmācība) pārstāvji, kā arī valsts iestāžu, nozaru, sociālo partneru un *Cedefop* pārstāvji.

Daļa no apspriešanas procesa bija *ECVET* projekta prezentēšana un apspriešana vairākās sanāksmēs, ko apspriešanās procesa laikā organizēja valsts iestādes, sociālie partneri, nozaru organizācijas un citi. Tajā pašā laikposmā veica atklātu apspriešanos internetā. Apspriešanās procesa rezultātus¹⁰ pārrunāja konferencē, kas 2007. gada jūnijā notika Minhenē.

Apspriešanās process liecināja par plašu atbalstu *ECVET*. Lielākā daļa respondentu piekrita, ka ir nepieciešama vienota Eiropas kredītpunktu sistēma PIA. Tomēr atbalsts bija atkarīgs no vairākām prasībām un ieteikumiem, kas ņemti vērā šajā ieteikumā.

Speciālu zināšanu uzkrāšana un izmantošana

Attiecīgās zinātnes/speciālo zināšanu joma

Pēc apspriešanās procesa 2007. gadā izveidoja ekspertu grupu, lai vienotos par jaunu tehnisko specifikāciju kopumu, kā arī galveno definīciju kopumu, kas ir šī ieteikuma pamatā. *Cedefop* un Eiropas Izglītības fonds arī aktīvi piedalījās šajā darbā, cieši sadarbojoties ar Komisiju, neatkarīgiem ekspertiem un ekspertu grupām.

Saņemto un izmantoto atzinumu kopsavilkums

Skatīt iepriekš.

Ekspertu atzinumu publiskošanai izmantotie līdzekļi

Visbeidzot, tehniskās specifikācijas, par kurām vienojās ekspertu grupa, bija daļa no dokumenta, ko iesniedza profesionālās izglītības padomdevēju komitejai, kura 2007. gada 13. decembra sanāksmē sniedza pozitīvu atzinumu par galvenajiem priekšlikuma elementiem.

Ietekmes novērtējums

Ietekmes novērtējumā uzsvērta pievienotā vērtība, ko dotu *ECVET*, veicinot mūžizglītību un samazinot šķēršļus mobilitātei Eiropā. Tajā izklāstītas dažādas iespējas, ko Komisija apsvērusi, cenšoties atrast risinājumus šiem jautājumiem, kā arī, lai nodrošinātu *ECVET* pieņemšanu.

¹⁰ http://ec.europa.eu/education/ecvt/results_en.html.

Ja Eiropas Savienība nerīkosies, tad līdzšinējā neapmierinošā situācija turpināsies, un tas būtu nepieņemami daudzām ieinteresētajām pusēm, ņemot vērā iepriekš minētos šķēršļus mācību rezultātu pārņemšanai un atzišanai; turklāt netiktu izpildītas Komisijai skaidri piešķirtās pilnvaras.

Komisijas paziņojums neiesaistītu dalībvalstis vai Eiropas Parlamentu *ECVET* pieņemšanā un tādēļ neradītu vajadzīgās politiskās saistības darboties spējīgas *ECVET* izveidošanai un efektīvai īstenošanai.

Arī Komisijas ieteikumam saskaņā ar Eiropas Kopienu dibināšanas līguma 150. pantu nebūtu lielākas ietekmes kā iepriekš minētajai iespējai, jo tas neiesaistītu dalībvalstis vai Eiropas Parlamentu formālajā pieņemšanā un tādējādi arī neradītu vajadzīgo politisko saistību pakāpi efektīvai *ECVET* ieviešanai.

Ar Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumu saskaņā ar Eiropas Kopienu dibināšanas līguma 149. un 150. pantu tiktu pieņemti principi un saistības tām dalībvalstīm, kas savas valsts izglītības sistēmas saistītu ar *ECVET*. Tomēr ieinteresētās puses (dalībvalstis, sociālie partneri, nozares un citas) pilnīgā vienprātībā atzīst, ka *ECVET* pieņemšanai jābūt brīvprātīgai.

Eiropas Parlamenta un Padomes ieteikums saskaņā ar Eiropas Kopienu dibināšanas līguma 149. pantu un 150. pantu dalībvalstīm uzliek par pienākumu brīvprātīgi izmantot *ECVET* kā instrumentu, lai veicinātu mācību rezultātu pārredzamību, salīdzināmību, pārņemšanu un uzkrāšanu starp dažādām mācību sistēmām un dažādās valstīs nolūkā izveidot pārrobežu mūžizglītības telpu. Komisija šo iespēju atzīst par vispiemērotāko. Tas visvairāk atbilst tam, ko sagaida dalībvalstis un ieinteresētās puses, tas nodrošinātu arī vislabāko pamatu veiksmīgai darboties spējīgas *ECVET* īstenošanai, kā arī patiesu pievienoto vērtību, ko var sniegt Eiropas dimensija.

Komisijas ietekmes novērtējuma ziņojums ir pieejams Komisijas tīmekļa vietnē.

3. Priekšlikuma juridiskie elementi

Ierosināto pasākumu kopsavilkums

Ierosinātais ieteikums dalībvalstīm uzliktu pienākumu brīvprātīgi izmantot *ECVET*. Ar to ievieš *ECVET* kā metodisku sistēmu, ko var izmantot, lai aprakstītu kvalifikācijas ar kredītpunktiem saistītu mācību rezultātu vienību izteiksmē mācību rezultātu pārņemšanas un uzkrāšanas nolūkā. *ECVET* ir balstīta uz saskaņotu un jēgpilnu mācību rezultātu vienību izstrādi, nevis uz kvalifikāciju sadrumstalotību. *ECVET* mērķis nav kvalifikāciju un PIA sistēmu saskaņošana un saskaņošanas obligāta ieviešana; tās mērķis ir labāka salīdzināmība un savienojamība. Ierosinātajā ieteikumā ir divi pielikumi ar glosāriju un galvenajiem *ECVET* elementiem.

Dalībvalstīm ieteikts ieviest *ECVET* līdz 2012. gadam. Dalībvalstīm ieteikts arī izveidot partnerības un tīklus attiecīgi Eiropas, valsts, reģionālā, vietējā un nozaru līmenī, un veicināt un piemērot PIA kvalitātes nodrošināšanas principus, īstenojot *ECVET*. Dalībvalstīm jānodrošina piekļuve informācijai par *ECVET*, jāsniedz norādījumi ieinteresētajām pusēm un indivīdiem, kā arī jānodrošina, ka attiecīgajās kvalifikācijās un ar to saistītajos *Europass* dokumentos, ko izdod kompetentās iestādes, ir skaidra informācija par *ECVET* izmantošanu. Visbeidzot, dalībvalstīm ieteikts nodrošināt darbības koordinācijas, uzraudzības un pārbaudes

mehānismus, kuros ņemti vērā pašreizējie instrumenti, lai garantētu iniciatīvu konsekveni valstīs un to vidū. Valstu pārskati sniegs informāciju Eiropas līmeņa pārskatīšanai, ko veiks Komisija.

Ar šo priekšlikumu Komisija ir aicināta atbalstīt dalībvalstis iepriekšminēto uzdevumu veikšanā, izstrādāt *ECVET* lietotāja rokasgrāmatu un instrumentus, izveidot *ECVET* lietotāju izmēģinājuma grupu un izveidot *ECVET* tīklu, lai nodrošinātu sadarbības procesa kvalitāti un vispārēju saskaņotību *ECVET* ieviešanai. Turklāt Komisija uzraudzīs pasākumu, iespējamās pārskatīšanas nolūkā reaģējot uz ieteikumu četrus gadus pēc tā pieņemšanas.

Juridiskais pamats

Eiropas Kopienību dibināšanas līguma 149. un 150. pants.

Subsidiaritātes princips

Ar Kopienas rīcību var labāk sasniegt priekšlikuma mērķus šādu iemeslu dēļ.

- Priekšlikums nodrošina kopēju instrumentu, vienotu terminoloģiju un vienotas atsauces, kā arī kopējas pieejas un metodes sadarbībai starp iesaistītajām ieinteresētajām pusēm. Šīs funkcijas nevar nodrošināt ar rīcību valstu līmenī.
- Problēmas, kas saistītas ar savstarpēju uzticību, PIA mācību rezultātu pārredzamību, atzīšanu un pārņemšanu Eiropas līmenī, ir kopīgas visām dalībvalstīm, un tās nevar atrisināt tikai valsts vai nozares līmenī.
- Ja PIA ieinteresētās personas no visām 27 dalībvalstīm katra atsevišķi nesaskaņotā veidā divpusējos nolīgumos vienotos par ierosinātā ieteikuma priekšmetu ar visām citām ieinteresētajām pusēm, izmantojot specifiskas un īpašas koncepcijas, principus un noteikumus, rezultātā rastos ārkārtīgi sarežģīta un nepārredzama kopējā struktūra Eiropas līmenī.

Proporcionalitātes princips

Šis ieteikums atbilst proporcionalitātes principam, jo neaizvieto vai nenosaka valstu kvalifikācijas sistēmas un/vai kvalifikācijas, nesaskaņo PIA un kvalifikāciju sistēmas un atstāj ieteikuma ieviešanu dalībvalstu ziņā. Tiks izmantotas pastāvošās atskaites sistēmas, tādējādi samazinot administratīvo slogu.

Instrumentu izvēle

Eiropas Parlamenta un Padomes ieteikums.

4. Ietekme uz budžetu

Priekšlikums neietekmē Kopienas budžetu.

5. Papildu informācija

Pārbaude, pārskatīšana un turpināmība

Priekšlikumā ietverta pārbaudes klauzula.

Eiropas Ekonomikas zona

Šis tiesību akta priekšlikums attiecas uz jautājumu, kas skar Eiropas Ekonomikas zonu, un tas jāpieņem EEZ.

Priekšlikuma sīki izklāstīts izskaidrojums

ECVET mērķis ir atbalstīt un veicināt pārrobežu mobilitāti un piekļuvi mūžizglītībai profesionālajā izglītībā un apmācībā. Salīdzinot ar *EQF*, kas nodrošina vienotu pamatprincipu ietvarstruktūru, kura kalpo kā tulkošanas instruments starp dažādām kvalifikāciju sistēmām un to līmeņiem, *ECVET* nodrošina vienotu metodisko ietvarstruktūru, lai atvieglotu mācību rezultātu kredītpunktu pārvešanu no vienas kvalifikāciju sistēmas uz otru vai no vienas mācību sistēmas uz citu (skatīt piemērus paskaidrojuma raksta pielikumā, 1. diagramma). Tas veicina mācību sistēmu caurskatāmību, neatkarīgas izglītības un PIA sistēmu savienojamību, līdz ar to atbalstot studentu iespējas veidot individuālus mācību ceļus kvalifikāciju iegūšanai. Tās ieviešana ir balstīta uz dalībvalstu un ieinteresēto pušu brīvprātīgas līdzdalības principa.

ECVET metodiskajā ietvarstruktūrā ir principi un galvenās tehniskās specifikācijas, kas kredītpunktu pārneses un uzkrāšanas nolūkā, kā arī lai atbalstītu partnerības, ļauj aprakstīt kvalifikācijas mācību rezultātus vienību un ar tām saistīto *ECVET* kredītpunktu izteiksmē (skatīt 2. diagrammu pielikumā). *ECVET* principi un tehniskās specifikācijas paredzētas izmantošanai elastīgā, bet strukturētā veidā. Tās papildus būs sīki izklāstītas *ECVET* lietotāja rokasgrāmātā.

Kā *kredītpunktu sistēma, kas balstīta uz vienību, ECVET* veicinās sadarbības attīstību un paplašināšanu izglītības un apmācību jomā Eiropā. Tā kā ierosinātā kredītsistēma, kas balstās uz vienību, ir saistīta ar mācību rezultātiem, tā ir savienojama ar visām kvalifikāciju sistēmām, mācību sistēmām un mācību pieejām. Pieeja, kas balstās uz vienību, atbalsta elastīgus individuālus mācību ceļus, kur kvalifikācijas iegūšanai studējošie laika gaitā var uzkrāt nepieciešamās mācību rezultātu vienības dažādās valstīs un dažādās mācību sistēmās. Tās elastīgums atvieglo mobilitātes pieredzes organizēšanu studējošiem PIA, savukārt tās principi saglabā katras kvalifikācijas vispārējo atbilstību un integritāti, kā arī novērš apstiprināmo un atzīstamo mācību rezultātu pārmērīgu sadrumstalotību. Visbeidzot, kredītpunktu sistēma, kas balstīta uz vienību, nodrošinot kopēju struktūru un metodes, rada iespēju PIA kvalifikācijām izstrādāt kopējas atsauces.

ECVET partnerības un sadarbības tīkli, kuros iesaistītas kompetentās institūcijas, iestādes, sociālie partneri, nozares un apmācību sniedzēji, ir būtiski, lai pārbaudītu, izstrādātu un plaši ieviestu *ECVET*. Tie nodrošina veidu, kā kopā strādāt dažādām PIA institūcijām. Partnerības un tīkli rada vidi, kurā var veidot savstarpēju uzticību un nodrošināt sistēmu *ECVET* kredītpunktu pārvešanai. Šīm partnerībām jāpiešķir oficiāls statuss saskaņā ar *ECVET* *saprašanās memorandiem*. *Studiju līgumi* individuālām studentam piedāvā vienkāršas, ērtas un sistemātiskas pamatnostādnes kredītpunktu pārvešanas pasākumu un procedūru praktiskajai īstenošanai.

ECVET kredītpunkti ir pievienoti pie kvalifikācijām un mācību rezultātu vienībām kā nepieciešams un papildu informācijas avots. Tie izstrādāti, balstoties uz kopējām Eiropas metodēm, un, uzlabojot sasniegto mācību rezultātu skaidrību, atvieglo studējošā sasniegto mācību rezultātu pārvešanu un uzkrāšanu.

Turklāt piešķirot *ECVET* kredītpunktus atbilstoši kvalifikācijām un to sastāvdaļām, mācību rezultāti kļūst „taustāmāki”. Šādā veidā *ECVET* kredītpunkti sniedz informāciju kvalifikācijas iegūšanai nepieciešamo mācību rezultātu kopējā svāra izteiksmē un ļauj konstatēt katras sastāvdaļas īpatsvaru. Tie atspoguļo mācību rezultātu vienību iegūšanu un vienību uzkrāšanu. Jāatzīmē, ka *ECVET* kredītpunktiem ir nozīme tikai saistībā ar mācību rezultātiem noteiktā kvalifikācijā, izņemot, ja valsts, reģiona vai nozares noteikumi ļauj *ECVET* kredītpunktus izmantot citā veidā. Pēc tradīcijas 60 kredītpunktus piešķirs par mācību rezultātiem, ko paredzēts sasniegt oficiālas pilna laika PIA laikā gadā.

ECVET sistēmā jebkurš *studējošā iegūtais kredītpunkts* izsaka viņa/viņas sasniegto mācību rezultātu derīgumu to pārņemšanai un uzkrāšanai kvalifikācijas iegūšanai. Šie mācību rezultāti ir pārbaudīti un apstiprināti tā, ka kredītpunktus (mācību rezultātu vienības) var pārnest no vienas PIA kvalifikācijas sistēmas uz otru vai vienas mācību sistēmas uz citu. *ECVET* var izmantot, neskatoties uz to, vai šīm kvalifikācijas sistēmām ir sava kredītpunktu sistēma(-as). *ECVET* var īstenot jebkurā PIA kvalifikācijā un jebkurā *EQF* atsaucē līmenī. To var piemērot jebkurā mācību sistēmā sasniegtiem mācību rezultātiem (skatīt piemērus pielikumā, 3. diagramma). *ECVET gala lietotāji* ir studējošie. *ECVET* būs efektīva tikai pēc tam, kad to padarīs darboties spējīgu attiecīgas kompetentās institūcijas valsts, reģiona, vietējā vai nozares līmenī. Šīm institūcijām jānosaka un jālemj par īstenošanas vērienu un atbilstošā līmenī lēmumiem jāpiešķir oficiāls statuss.

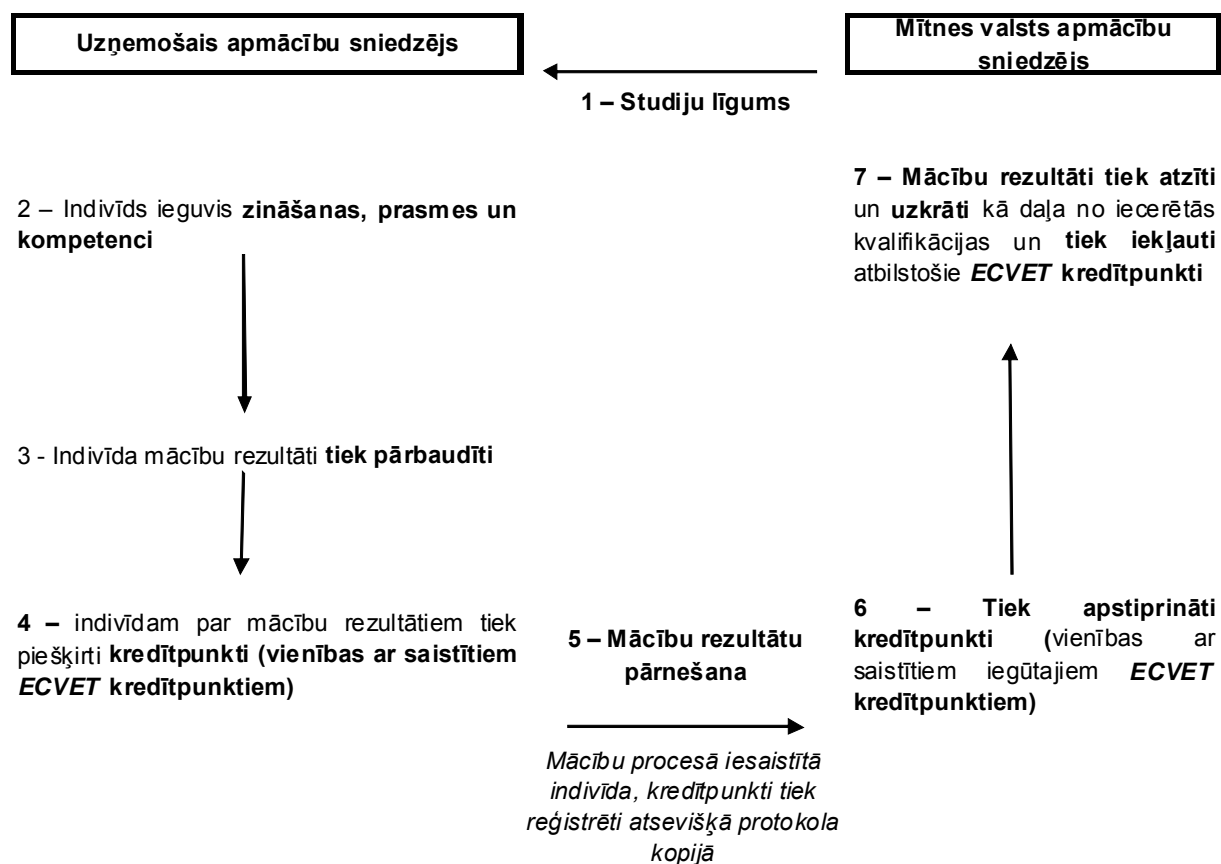
Tām ir arī loma, lai nodrošinātu, ka *ECVET* ieviešana un izmantošana atbilst kvalitātes nodrošināšanas kritērijiem.

Lai radītu nosacījumus efektīviem kredītpunktu atzīšanas un pārņemšanas procesiem un tādējādi veicinātu savstarpēju uzticēšanos starp dažādiem dalībniekiem, *ECVET* paredz, ka visiem jebkādā sistēmas līmenī iesaistītajiem dalībniekiem jāievēro kvalitātes nodrošināšanas kritēriji un procedūras.

ECVET īstenošanai jābūt nepārtrauktam procesam, kas paredz efektīvu un ilgtspējīgu kompetento institūciju, iestāžu, sociālo partneru un apmācību sniedzēju uzticību un Eiropas, valstu un nozaru līmeņa iniciatīvu sinerģiju augstā līmenī.

3. diagramma: *ECVET* piemērošana mācību rezultātu pārņemšanai un uzkrāšanai

1. piemērs. Divu partneru (PIA sniedzēju) organizēta pārņemšana formālās izglītības kontekstā personām, kas ir iesaistītas mobilitātes programmā, piemēram, *Leonardo da Vinci*.

2. piemērs. Profesionālajā un dzīves pieredzē (oficiāli neatzīta un neformāla mācību sistēma) iegūto mācību rezultātu pārņemšana un novērtēšana indivīdam, kuram ir profesionālā pieredze un kurš vēlas iegūt kvalifikāciju.

Mācību sistēma A: profesionāla un dzīves pieredze (oficiāli neregistrēta un neformāla mācību sistēma)

1 – Individīds iegūst zināšanas, prasmes un kompetenci.

Mācību sistēma B: kvalifikācijas iegūšana

5 - Mācību rezultāti tiek atzīti un uzkrāti kā daļa no iecerētās kvalifikācijas un tiek iekļauti atbilstošie *ECVET* kredītpunkti

4 – Iegūtos kredītpunktus (vienības ar saistītiem *ECVET* kredītpunktiem) apstiprina kompetentā institūcija, kas pilnvarota šā uzdevuma veikšanai

3 – Individīdam par sasniegtajiem un sekmīgi pārbaudītajiem mācību rezultātiem tiek piešķirti kredītpunkti (vienības ar saistītiem *ECVET* kredītpunktiem)

2 – Individīda mācību rezultāti tiek pārbaudīti.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES IETEIKUMS

**par Eiropas kredītpunktu sistēmas izstrādi profesionālajai izglītībai un apmācībai
(*ECVET*)**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 149. panta 4. punktu un 150. panta 4. punktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu¹¹,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹²,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu¹³,

rīkojoties ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 251. pantā noteikto procedūru¹⁴,

tā kā:

- (1) Lai nodrošinātu individuālo attīstību, konkurētspēju, nodarbinātību un sociālo kohēziju Kopienā, ir būtiski attīstīt un atzīt iedzīvotāju zināšanas, prasmes un kompetences. Šajā ziņā tam jāveicina darba ņēmēju un studējošo pārrobežu mobilitāte un Eiropas darba tirgus piedāvājuma un pieprasījuma prasību apmierināšana. Tāpēc valstu un Kopienas līmenī jāveicina un jāuzlabo iesaistīšanās mūžizglītībā un tās pieejamība visiem, kā arī oficiālās, oficiāli neatzītās un neformālās izglītības sistēmās indivīdu sasniegto mācību rezultātu pārņemšana, atzīšana un uzkrāšana.
- (2) Lisabonas Eiropadome 2000. gadā secināja, ka kvalifikāciju lielākai pārredzamībai un mūžizglītībai jābūt diviem galvenajiem komponentiem, kas nepieciešami, lai Kopienas izglītības un apmācības sistēmas pielāgotu zināšanu sabiedrības prasībām un augstāka līmeņa un kvalitatīvākas nodarbinātības vajadzībām. Turklāt Barselonas Eiropadome 2002. gadā uzsvēra pārredzamības un atzīšanas metožu uzlabošanas svarīgumu profesionālajā izglītībā un apmācībā.
- (3) Padome 2002. gada 19. decembra rezolūcijā par ciešākas sadarbības veicināšanu profesionālās izglītības un apmācības jomā Eiropā¹⁵ („Kopenhāgenas process”), un

¹¹ OV C , , lpp..

¹² OV C , , lpp.

¹³ OV C , , lpp.

¹⁴ OV C 145, 30.6.2007., 5.-9. lpp.

¹⁵ OV C 13, 18.1.2003, 2. lpp.

Padomes un Komisijas kopīgajā ziņojumā par 2010. gada darba programmas izglītībai un apmācībai, ko pieņēma 2004. gadā īstenošanu¹⁶, uzsvēra kredītpunktu pārnese sistēmas nozīmi profesionālajā izglītībā un apmācībā.

- (4) Padomes secinājumos un dalībvalstu valdību pārstāvju sanāksmē Padomē 2004. gada 15. novembrī¹⁷ par turpmākām prioritātēm ciešākai sadarbībai profesionālās izglītības un apmācības jomā Eiropā par prioritāti atzina Eiropas kredītpunktu pārnese sistēmas profesionālajā izglītībā un apmācībā (*ECVET*) izstrādi un īstenošanu, kas studējošiem, pārejot no vienas profesionālās apmācības sistēmas uz citu, ļautu balstīties uz savā mācību ceļā iegūtajiem sasniegumiem.
- (5) Šā ieteikuma mērķis ir radīt Eiropas kredītpunktu sistēmu profesionālajai izglītībai un apmācībai (turpmāk tekstā *ECVET*), kas paredzēta, lai atvieglotu individu, kas cenšas iegūt kvalifikāciju, mācību rezultātu pārņemšanu, atzīšanu un uzkrāšanu. Tas uzlabos iedzīvotāju mācību rezultātu pārredzamību un pārnesamību dalībvalstīs, veidojot pārrobežu mūžizglītības telpu.
- (6) *ECVET* jābalsta uz principiem un tehniskajām specifikācijām, kas izklāstītas šā ieteikuma 2. pielikumā. Turklāt tā jābalsta uz kopējiem kvalitātes nodrošināšanas principiem, kas noteikti Padomes 2004. gada maija secinājumos par kvalitātes nodrošināšanu profesionālās izglītības un apmācību jomā¹⁸ un ieteikumā par Eiropas kvalitātes nodrošināšanas pamatprincipu ietvarstruktūru profesionālajai izglītībai un apmācībām¹⁹.
- (7) *ECVET* ir piemērojama visiem mācību rezultātiem, kādus principā iespējams sasniegt dažādos izglītības un mācību ceļos un pēc tam pārnest un atzīt. Tāpēc šis ieteikums palīdz sasniegt plašākus mērķus saistībā ar mūžizglītības veicināšanu un darbinieku un studējošo nodarbinātības iespēju, mobilitātes un sociālās integrācijas palielināšanu, izglītības un apmācības sistēmu modernizāciju, elastīgu un individualizētu profesionālās izglītības un apmācības ceļu izstrādi, savstarpēju saikni starp izglītību, apmācību, nodarbinātību un indivīda vajadzībām, kā arī saiknes veidošanu starp oficiālo, oficiāli neatzīto un neformālo izglītību, līdz ar to ļaujot apliecināt arī dzīves un darba pieredzes ceļā iegūtus mācību rezultātus.
- (8) Pārredzamiem kvalitātes nodrošināšanas principiem, informācijas apmaiņai un partnerību veidošanai starp kompetentajām institūcijām kvalifikācijas piešķiršanai, profesionālās izglītības un apmācības sniedzējiem un citām atbilstošām ieinteresētajām pusēm jāpalīdz veidot savstarpēja uzticība un jāatbalsta šā ieteikuma īstenošana.
- (9) Šim ieteikumam jāatvieglo PIA izmantoto kredītpunktu sistēmu un augstākās izglītības sektorā izmantotās Eiropas kredītpunktu pārnese un uzkrāšanas sistēmas (*ECTS*) savienojamība un salīdzināmība, tādējādi veicinot izglītības un apmācības līmeņu lielāku caurskatāmību saskaņā ar valsts tiesību aktiem un praksi.

¹⁶ Dok. 6905/04 EDUC 43, 2004. gada marts.

¹⁷ Dok. 13832/04 EDUC 204 SOC 499, 2004. gada novembris.

¹⁸ Dok. 9599/04 EDUC 117 SOC 252, 2004. gada maijs.

¹⁹ OV, , lpp.

- (10) Oficiāli neatzītu un neformālu mācību rezultātu apstiprināšana jāveicina saskaņā ar Padomes 2004. gada 28. maija secinājumiem par vienotiem Eiropas principiem oficiāli neatzītu un neformālu mācību apzināšanai un atzīšanai²⁰.
- (11) Šis ieteikums papildina Eiropas Parlamenta un Padomes [...] ieteikumu [...] par Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras izveidošanu mūžizglītībai (turpmāk tekstā *EQF*)²¹, kurā dalībvalstīm ieteikts veicināt ciešu saikni starp *EQF* un pašreizējām vai turpmākām Eiropas sistēmām saistībā ar kredītpunktu pārvešanu un uzkrāšanu augstākajā un profesionālajā izglītībā un apmācībā. Ja *EQF* galvenais mērķis ir uzlabot jau iegūto kvalifikāciju pārredzamību, salīdzināmību un pārnesamību, *ECVET* atvieglos indivīdu mācību rezultātu pārvešanu, atzīšanu un uzkrāšanu to ceļā uz kvalifikācijas iegūšanu.
- (12) Šajā ieteikumā ņemts vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 15. decembra Lēmums 2241/2004/EK par vienotu Kopienas sistēmu kvalifikāciju un kompetences pārskatāmībai (*Europass*)²² un Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra Ieteikums 2006/961/EK par pārrobežu mobilitāti Kopienā izglītības un apmācības nolūkā — Eiropas mobilitātes kvalitātes harta²³.
- (13) Šis ieteikums neskar Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 7. septembra Direktīvu 2005/36/EK par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu²⁴, ar ko piešķir tiesības un uzliek pienākumus gan attiecīgajai valsts iestādei, gan migrantiem. *ECVET* izmantošana nedrīkst ietekmēt pieeju darba tirgum, ja profesionālā kvalifikācija ir atzīta saskaņā ar Direktīvu 2005/36/EK.
- (14) Tā kā šā ieteikuma mērķi — atvieglot sadarbību, uzlabot saziņu un pārredzamību, lai sekmētu mobilitāti un mūžizglītību, dalībvalstis nevar apmierinoši sasniegt, un tā mēroga dēļ to var labāk sasniegt Kopienas līmenī, šis ieteikums ir saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 5. pantā minēto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar šajā pantā minēto šis priekšlikums neparedz neko tādu, kas pārsniedz tā mērķu sasniegšanai nepieciešamo, jo tas neaizvieto un nenosaka valsts kvalifikāciju sistēmas un/vai kvalifikācijas un/vai valstu kredītpunktu sistēmas, tas neapraksta īpašus mācību rezultātus vai indivīda kompetences, un tā mērķis nav kvalifikācijas sistēmu sadalīšana sīkās sastāvdaļās vai saskaņošana, kā arī tas nenosaka minēto,

AR ŠO IESAKA DALĪBVALSTĪM:

1. veicināt 1. un 2. pielikumā izklāstīto Eiropas kredītsistēmu profesionālajai izglītībai un apmācībai (turpmāk tekstā „*ECVET*”), lai atvieglotu pārrobežu mobilitāti profesionālajā izglītībā un apmācībā, kā arī pārrobežu mūžizglītību;
2. sākot ar 2012. gadu, izmantot *ECVET*, jo īpaši, pieņemot pasākumus tās pakāpeniskai piemērošanai profesionālās izglītības un apmācības kvalifikāciju iegūšanai saskaņā ar valsts tiesību aktiem un praksi nolūkā pārnest, atzīt un uzkrāt

²⁰ Dok. 9600/04 EDUC 118 SOC 253.

²¹ OV ... , lpp.

²² OV L 390, 31.12.2004., 6. lpp.

²³ OV L 394, 30.12.2006., 5. lpp.

²⁴ OV L 255, 30.9.2005., 22. lpp. Direktīva grozīta ar Padomes Direktīvu 2006/100/EK (OV L 363, 20.12.2006., 141. lpp.).

indivīdu mācību rezultātus, kas sasniegti oficiālās, oficiāli neatzītās un neformālās mācību sistēmās;

3. atbalstīt valstu un Eiropas partnerību un sadarbības tīklu veidošanu, kas paredzēti *ECVET* izmēģināšanai, īstenošanai un veicināšanai, iesaistot kompetentās institūcijas, sociālos partnerus, nozares un profesionālās izglītības un apmācības sniedzējus;
4. nodrošināt, ka ieinteresētajām personām un indivīdiem profesionālās izglītības un apmācību jomā ir piekļuve informācijai un norādījumiem attiecībā uz *ECVET* izmantošanu. Turklāt nodrošināt, ka kompetentās iestādes pareizi publisko *ECVET* piemērošanu kvalifikācijām un ka ar to saistītajos *Europass* dokumentos, ko izdod kompetentās iestādes, ir precīzi formulēta attiecīgā informācija;
5. izmantojot *ECVET*, piemērot kvalitātes nodrošināšanas principus, jo īpaši attiecībā uz mācību rezultātu pārbaudi, apstiprināšanu un atzīšanu;
6. nodrošināt, ka saskaņā ar katras dalībvalsts tiesību aktiem, struktūrām un prasībām atbilstošos līmeņos ir darboties spējīgi koordinācijas un uzraudzības mehānismi, lai garantētu *ECVET* īstenošanai veikto iniciatīvu kvalitāti, pārredzamību un konsekvenci.

APSTIPRINA KOMISIJAS NOLŪKUS:

1. atbalstīt dalībvalstis 1. līdz 6. punktā minēto uzdevumu izpildē un *ECVET* principu un tehnisko specifikāciju lietošanā, kā tie izklāstīti 2. pielikumā, jo īpaši atvieglot pārbaudi, sadarbību, savstarpēju mācīšanos un reklāmu, kā arī, uzsākot informatīvus un konsultāciju pasākumus, izmantojot Eiropas *ECVET* sadarbības tīklu;
2. sadarbībā ar valstu un Eiropas ekspertiem un lietotājiem izstrādāt lietotāju rokasgrāmatu un instrumentus, attīstīt zināšanas, lai uzlabotu *ECVET* un augstākās izglītības sektorā izmantotās Eiropas kredītpunktu pārneses un uzkrāšanas sistēmas salīdzināmību, un regulāri sniegt informāciju par *ECVET* īstenošanu;
3. gada laikā pēc šā ieteikuma pieņemšanas datuma izveidot *ECVET* lietotāju grupu, iesaistot attiecīgās profesionālās izglītības un apmācības ieinteresētās puses un valstu kompetentās institūcijas, kas piedalās Eiropas *ECVET* sadarbības tīklā, lai dotu ieguldījumu lietotāju rokasgrāmatas atjaunināšanā un veicinātu sadarbības procesa kvalitāti un vispārējo saskaņotību *ECVET* īstenošanai;
4. uzraudzīt un sekot līdzi veiktajiem pasākumiem, jo īpaši atjauninot norādījumu materiālu, un pēc šā pasākuma pārbaudes un novērtēšanas, kas veikta sadarbībā ar dalībvalstīm, četrus gadus pēc šā ieteikuma pieņemšanas ziņot Eiropas Parlamentam un Padomei par iegūto pieredzi un turpmāko ietekmi, tai skaitā, ja nepieciešams, par šā ieteikuma iespējamo pārskatīšanu un pieņemšanu.

Briselē,

Eiropas Parlamenta vārdā
priekšsēdētājs

Padomes vārdā
priekšsēdētājs

1. PIELIKUMS

Šajā ieteikumā lietotas šādas definīcijas:

- a) „kvalifikācija” ir oficiāls pārbaudes un atzīšanas procesa rezultāts, ko iegūst, kad kompetenta institūcija konstatē, ka indivīds ir sasniedzis mācību rezultātus atbilstoši konkrētiem standartiem;
- b) „mācību rezultāti” ir atzinumi par to, ko mācību procesā iesaistītais zina, izprot un spēj darīt pēc mācību procesa pabeigšanas, un tie ir definēti zināšanu, prasmju un kompetenču izteiksmē;
- c) „mācību rezultātu vienība” (vienība) ir kvalifikācijas sastāvdaļa, ko veido saskaņots zināšanu, prasmju un kompetences kopums, ko iespējams pārbaudīt un apstiprināt;
- d) „mācību rezultātu kredītpunkti” (kredītpunkti) ir indivīdu mācību rezultāti, kas ir pārbaudīti un kurus var uzkrāt kvalifikācijas iegūšanai vai pārnest uz citām mācību programmām vai kvalifikācijām;
- e) „kompetentā institūcija” ir institūcija, kas atbild par kvalifikācijas izstrādi un piešķiršanu vai vienību atzīšanu vai citām ar *ECVET* saistītām funkcijām, piemēram, *ECVET* kredītpunktu piešķiršanu kvalifikācijām un vienībām, mācību rezultātu pārbaudi, apstiprināšanu un atzīšanu saskaņā ar iesaistīto valstu noteikumiem un praksēm;
- f) „mācību rezultātu pārbaude” ir metodes un procesi, kas izmantoti, lai novērtētu līmeni, kādā mācību procesā iesaistītais faktiski ieguvis noteiktas zināšanas, prasmes un kompetenci;
- g) „mācību rezultātu apstiprināšana” ir apstiprināšanas process, kas apliecina, ka noteikti pārbaudītie mācību rezultāti, ko sasniedzis mācību procesā iesaistītais, atbilst konkrētiem rezultātiem, kas var būt prasīti attiecībā uz vienību vai kvalifikāciju;
- h) „mācību rezultātu atzīšana” ir oficiāli sasniegto mācību rezultātu apliecināšanas process, piešķirot vienības vai kvalifikācijas;
- i) „*ECVET* kredītpunkti” ir skaitlisks mācību rezultātu vispārējais atspoguļojums kvalifikācijā un vienību īpatsvara skaitlisks atspoguļojums attiecībā uz kvalifikāciju.

2. PIELIKUMS

***ECVET* — principi un tehniskās specifikācijas**

Eiropas kredītpunktu sistēma profesionālajai izglītībai un apmācībai paredzēta, lai atvieglotu mācību rezultātu atzīšanu kvalifikācijas iegūšanas nolūkā mobilitātes kontekstā. Tās piemērošana konkrētai kvalifikācijai ir balstīta uz šādiem principiem un tehniskajām specifikācijām:

1. Mācību rezultātu vienības

Vienība ir kvalifikācijas sastāvdaļa, ko veido daļa no zināšanām, prasmēm un kompetences, kas nepieciešama konkrētajai kvalifikācijai. Kvalifikācija faktiski ietver vairākas vienības un to veido viss vienību kopums. Tādējādi mācību procesā iesaistītais var iegūt kvalifikāciju, uzkrājot nepieciešamās vienības, kas iegūtas dažādās valstīs un dažādās mācību sistēmās (oficiālā, oficiāli neatzīta un neformālā).

Vienībām, kas veido kvalifikācijas, jābūt:

- aprakstītām, izmantojot skaidrus un saprotamus terminus, atsaucoties uz tajā ietvertajām zināšanām, prasmēm un kompetencēm;
- izveidotām un organizētām saskaņotā veidā attiecībā uz vispārējo kvalifikāciju;
- izveidotām tā, lai varētu atsevišķi pārbaudīt un apstiprināt vienībā ietvertos mācību rezultātus.

Vienība var būt attiecināta uz vienu konkrētu kvalifikāciju vai kopēja vairākām kvalifikācijām. Paredzamos mācību rezultātus, kas veido vienību, var iegūt neatkarīgi no tā, kur vai kā tie iegūti. Tādējādi vienību nedrīkst sajaukt ar oficiālās mācību programmas vai apmācību sastāvdaļu.

Noteikumus un procedūras mācību rezultātu vienību raksturlielumu definēšanai un vienību kombinēšanai un uzkrāšanai noteiktas kvalifikācijas iegūšanai nosaka kompetentās institūcijas saskaņā ar valsts, reģiona vai nozares noteikumiem.

Vienības specifikācijās jābūt:

- vispārējam vienības nosaukumam;
- vispārējam tās kvalifikācijas nosaukumam, uz kuru attiecas vienība;
- atsaucei uz kvalifikāciju atbilstoši *EQF* līmenim, ja vajadzīgs, valsts kvalifikācijas sistēmas līmenim, vai ar *ECVET* kredītpunktiem, kas saistīti ar kvalifikāciju;
- vienībā ietvertajiem mācību rezultātiem;
- procedūrām un kritērijiem šo mācību rezultātu pārbaudei;
- ar vienību saistītajiem *ECVET* kredītpunktiem;

- ja vajadzīgs, vienības derīguma termiņam laika izteiksmē.

2. Mācību rezultātu pārņemšana un uzkrāšana, *ECVET* partnerības

ECVET ietvaros pārbauda mācību rezultātu vienības, kas sasniegtas vienā mācību sistēmā un pēc sekmīgas pārbaudes pārnes tās uz citu mācību sistēmu. Šajā otrajā mācību sistēmā tās kā daļu no attiecīgās kvalifikācijas prasībām, ko vēlas iegūt persona, apstiprina un atzīst kompetenta institūcija. Mācību rezultātu vienības tad var uzkrāt šīs kvalifikācijas iegūšanai saskaņā ar valsts, nozares vai reģiona noteikumiem. Procedūras un pamatnostādnes mācību rezultātu vienību novērtēšanai, apstiprināšanai, uzkrāšanai un atzīšanai izstrādā attiecīgās kompetentās institūcijas.

Uz *ECVET* balstīta un oficiālās izglītības sistēmās sasniegtu mācību rezultātu pārņemšanai izmantotā kredītpunktu pārņemšana jāatvieglo, izveidojot partnerības un sadarbības tīklus, iesaistot kompetentās institūcijas, no kurām katra ir pilnvarota savā mācību sistēmā piešķirt kvalifikācijas vai vienības vai piešķirt kredītpunktus par sasniegtajiem mācību rezultātiem to pārņemšanai un apstiprināšanai.

Partnerību mērķis ir:

- nodrošināt starp partneriem vispārīgu sadarbības struktūru, kas noteikta saprašanās memorandā, ar kura palīdzību tiek izveidota savstarpēja uzticēšanās;
- atvieglot partneriem konkrētas kārtības izstrādāšanu studējošo kredītpunktu pārņemšanai.

Saprašanās memorandam jāapstiprina, ka partneri:

- pieņem viens otra kā kompetentās institūcijas statusu;
- pieņem viens otra kvalitātes nodrošināšanas, pārbaudes, apstiprināšanas un atzīšanas kritērijus un procedūras kā atbilstošas kredītpunktu pārņemšanas mērķiem;
- vienojas par partnerības darbības nosacījumiem, piemēram, mērķiem, termiņu un kārtību saprašanās memoranda pārskatīšanai;
- vienojas par kredītpunktu pārņemšanai atbilstošo kvalifikāciju salīdzināmību, izmantojot *EQF*, lai noteiktu atsauces līmeņus;
- apzina citus dalībniekus un kompetentās institūcijas, kas var būt iesaistītas attiecīgajā procesā un to funkcijās.

Lai piemērotu *ECVET* mācību rezultātiem, kas iegūti oficiāli neatzītā un neformālā mācību sistēmā vai ārpus saprašanās memorandā noteiktajām sistēmām, kompetentajai institūcijai, kura pilnvarota piešķirt kvalifikācijas, vienības vai kredītpunktus, jāizveido procedūras un mehānismi šo mācību rezultātu apzināšanai, apstiprināšanai un atzīšanai, piešķirot atbilstošas vienības un ar tām saistītos *ECVET* kredītpunktus.

3. Studiju līgums un personīgā protokola kopija

Lai piemērotu kredītpunktu pārvešanu, kurā iesaistīti divi partneri un konkrēts mobilais studējošais, saprašanās memoranda ietveros divas kompetentās organizācijas un studējošais noslēdz studiju līgumu. Šajā līgumā:

- jānošķir kompetentā „mītnes” un „uzņemošā” institūcija²⁵;
- jānosaka konkrēti mobilitātes laikposma nosacījumi, piemēram, studējošā identitāte, mobilitātes laikposma ilgums, mācību rezultāti, kādus paredzēts sasniegt, un ar tiem saistītie *ECVET* kredītpunkti.

Studiju līgumā jānosaka, ka tad, ja studējošais ir sasniedzis paredzētos mācību rezultātus un tos pozitīvi novērtējusi „uzņemošā” institūcija, „mītnes” institūcija saskaņā ar kompetentās iestādes izstrādātajiem noteikumiem un procedūrām var tos apstiprināt un atzīt par daļu no prasībām kvalifikācijas iegūšanai.

Kredītpunktu pārvešana starp partneriem var attiekties uz mācību rezultātiem, kas sasniegti oficiālā vai oficiāli neatzītā mācību sistēmā. Tādējādi par sasniegtajiem rezultātiem piešķirto kredītpunktu pārvešana notiek trīs posmos:

- „uzņemošā” institūcija pārbauda sasniegtos mācību rezultātus un mācību procesā iesaistītajam piešķir kredītpunktus. Sasniegtie mācību rezultāti un attiecīgie *ECVET* kredītpunkti tiek ierakstīti studējošā „personīgajā” protokola kopijā²⁶;
- „mītnes” institūcija apstiprina kredītpunktus kā derīgu ierakstu par studējošā sasniegumiem;
- pēc tam „mītnes” institūcija atzīst iegūtos mācību rezultātus. Atzīšanas rezultātā var piešķirt vienības un attiecīgos *ECVET* kredītpunktus saskaņā ar „mītnes” sistēmas noteikumiem.

Apstiprināšana un atzīšana, ko veic kompetentā „mītnes” institūcija, ir atkarīga no veiksmīgas mācību rezultātu pārbaudes, ko veic kompetentā „uzņemošā” institūcija saskaņā ar savstarpēji noteiktajām procedūrām un kvalitātes nodrošināšanas kritērijiem.

4. *ECVET* kredītpunkti

ECVET kredītpunkti sniedz papildu informāciju par kvalifikācijām un vienībām skaitliskā izteiksmē. Tiem nav neatkarīgas vērtības no iegūtajiem mācību rezultātiem, uz kuriem tie attiecas, un tie atspoguļo mācību rezultātus un vienību uzkrāšanu. Lai nodrošinātu vienotu pieeju *ECVET* kredītpunktu izmantošanai, piemēro metodi, saskaņā ar kuru piešķir 60 kredītpunktus par mācību rezultātiem, ko paredzēts sasniegt oficiālā pilna laika PIA laikā gadā.

Kredītpunktu piešķiršana *ECVET* sistēmā parasti notiek divos posmos: *ECVET* piešķir vispirms kvalifikācijai kopumā un tad tās vienībām. Konkrētajai kvalifikācijai kā atsauci

²⁵ „Mītnes” institūcija ir institūcija, kas apstiprinās un atzīs studējošā sasniegtos mācību rezultātus. „Uzņemošā” institūcija ir institūcija, kas nodrošina apmācību attiecīgo mācību rezultātu sasniegšanai un pārbauda sasniegtos mācību rezultātus.

²⁶ Personīgā protokola kopija ir dokuments, kur atspoguļoti pārbaudītie studējošo mācību rezultāti un piešķirtās vienības un *ECVET* kredītpunkti.

pieņem vienu oficiālo mācību sistēmu un, pamatojoties uz vienošanos, šai kvalifikācijai piešķir kopējo kredītpunktu skaitu. No šā kopējā skaita katrai vienībai piešķir *ECVET* kredītpunktus atbilstoši īpatsvaram, kāds tām ir kvalifikācijā.

Kvalifikācijām, kurām nav atsauces uz oficiālu mācību sistēmu, *ECVET* kredītpunktus var piešķirt, tos aprēķinot salīdzinājumā ar citu kvalifikāciju, kurai ir atsauce uz oficiālu mācību sistēmu. Lai noteiktu kvalifikāciju salīdzināmību, kompetentajai institūcijai jāatsaucas uz atbilstošu *EQF* līmeni vai, iespējams, valsts kvalifikācijas sistēmas līmeni vai uz attiecīgo kompetenču vai profesionālo jomu vai mācību rezultātu līdzību.

Mācību rezultātu vienību īpatsvars attiecībā uz kvalifikāciju jānosaka saskaņā ar šādiem kritērijiem vai to kombināciju:

- mācību rezultātu, kas veido vienību līdzdalībai darba tirgū, salīdzinošais nozīmīgums pārejai uz citiem kvalifikācijas līmeņiem vai attiecībā uz sociālo integrāciju;
- mācību rezultātu, kas veido vienību, sarežģītība, joma un apjoms;
- pūles, kas jāpieliek studējošajam, lai iegūtu vienībai nepieciešamās zināšanas, prasmes un kompetences.

Konkrētas vienības, kas kopīga vairākām kvalifikācijām, *ECVET* kredītpunktos izteiktais īpatsvars var būt atšķirīgs attiecībā uz dažādām kvalifikācijām.

ECVET kredītpunktu piešķiršanas sistēma parasti ir daļa no kvalifikāciju un vienību izstrādes. Tos izstrādā kompetentā institūcija, kas atbild par kvalifikācijas izstrādi un uzturēšanu, vai institūcija, kas īpaši pilnvarota šā uzdevuma veikšanai. Valstīs, kur jau ir valsts kredītpunktu sistēma, attiecīgās kompetentās institūcijas nosaka kārtību valsts kredītpunktu pārrēķināšanai *ECVET* kredītpunktos.

Kvalifikācijas vai vienības veiksmīgas iegūšanas rezultātā tiek piešķirti ar to saistītie *ECVET* kredītpunkti, neatkarīgi no faktiskā laika, kas nepieciešams to iegūšanai.

Parasti vienību pārvešana ir saistīta ar attiecīgo *ECVET* kredītpunktu pārvešanu, lai tos iekļautu, atzīstot pārnestos mācību rezultātus. Kompetentās institūcijas ziņā ir, ja nepieciešams, no jauna apsvērt vai ņemt vērā *ECVET* kredītpunktus, ja šim mērķim noteiktie noteikumi un metodikas ir pārredzami un balstīti uz kvalitātes nodrošināšanas principiem.

Jebkādām kvalifikācijām un ar tām saistītām vienībām, kas iegūtas oficiāli neatzītās vai neformālās mācībās, kam nevar noteikt atsauci uz oficiālu mācību sistēmu, kā atsauci izmanto tos pašus *ECVET* kredītpunktus, ja tiek sasniegti tādi paši mācību rezultāti.